

Participatieproces PIP Mestverwaardingsinstallatie Zenderen

Participatieproces PIP Mestverwaardingsinstallatie Zenderen

In opdracht van Twence

Dossier: M1711

Versie: Definitief

Datum: 1-5-2018

© 2018, Marb Consultancy BV, Goor. Auteursrechten voorbehouden.
Zonder expliciete toestemming van Marb Consultancy BV is overname van dit rapport
(of gedeelten daarvan) niet toegestaan.

Inhoud

1	Aanleiding	4
2	Aanpak en uitvoering.....	5
3	Reacties, relatie en behoefte.....	8
4	Resultaten	10
5	Conclusies en advies	13

1 Aanleiding

1.1 Geschiedenis

Twence BV heeft enkele jaren geleden het initiatief genomen om op de locatie Elhorst-Vloedbelt te komen tot een mestverwaardingsinstallatie, waarin jaarlijks ca. 250.000 ton mest wordt omgezet in energie, diverse meststoffen en andere grondstoffen. Twence heeft hiervoor een omgevingsvergunning aangevraagd bij de provincie Overijssel. Deze heeft de vergunning verleend. De gemeente Borne en partijen uit Zenderen hebben bezwaar gemaakt tegen verlening van de vergunning. Uiteindelijk heeft de Raad van State in oktober 2017 uitgesproken dat het voornemen niet past binnen het geldende bestemmingsplan en heeft de vergunning vernietigd.

De behoefte aan mestverwerking in Twente is echter groot en zal in de toekomst nog verder toenemen. Mestverwerking wordt door de rijksoverheid verplicht opgelegd aan veehouders met een mestoverschot. Twente is één van de gebieden in Nederland met een relatief groot mestoverschot. Voldoende capaciteit voor mestverwerking is daarom van groot belang voor de toekomst van de agrarische sector in Twente en daarmee ook de vitaliteit en kwaliteit van het buitengebied. Daarnaast is er gezien de noodzaak van energietransitie, grote behoefte aan ontwikkeling van substantiële capaciteit voor de opwekking van energie uit biomassa, onder meer uit mest. Initiatiefnemer Twence, maar ook de provincie Overijssel, vinden het daarom van groot belang dat de mestverwaardingsinstallatie Elhorst-Vloedbelt alsnog gerealiseerd wordt. Dit kan alleen als het bestemmingsplan wordt aangepast om ontwikkeling van de installatie mogelijk te maken. Mede gezien het bovenlokaal belang van deze ontwikkeling, heeft de provincie Overijssel besloten door middel van provinciaal inpassingsplan in de benodigde wijziging van het bestemmingsplan te voorzien. Naast de mestverwaardingsinstallatie worden in het provinciaal inpassingsplan de al bestaande/vergunde activiteiten op gebied van afvalverwerking op Elhorst-Vloedbelt ook meegenomen.

1.2 Opdracht

In aanloop naar de procedures om tot vaststelling van een provinciaal inpassingsplan te komen, heeft Twence aangegeven behoefte te hebben aan een participatieproces, waarin alle belanghebbenden hun argumenten kunnen delen en waarbij er ruimte is om ook andere ideeën en wensen ten aanzien van de locatie Elhorst-Vloedbelt en omgeving in beeld te brengen.

Doel van het participatieproces is te komen tot een zo compleet mogelijk beeld van de belangen, meningen, argumenten, ideeën en wensen aangaande de realisatie van de mestverwaardingsinstallatie. Op basis hiervan kan een zorgvuldige en integrale afweging gemaakt worden in het besluitvormingsproces over aanpassing van de bestemming van Elhorst-Vloedbelt middels het provinciaal inpassingsplan.

In opdracht van Twence is Marb Consultancy als onafhankelijke partij gevraagd, in een open en transparant proces in gesprek te gaan met de omgeving van Elhorst-Vloedbelt. Met als doel om informatie op te halen voor de start van het provinciale inpassingsplan (PIP) en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

2 Aanpak en uitvoering

2.1 Scope participatieproces

Er is voor het participatieproces een heldere uitgangspositie gedefinieerd. Dit om het doel en de scope van het participatieproces voor iedereen duidelijk te maken en geen verkeerde verwachtingen te wekken:

Gezien de grote regionale belangen op gebied van energietransitie, circulaire economie en de toekomst van de agrarische sector, is de realisatie van installaties voor de grootschalige verwerking en verwaarding van mest in Twente zeer gewenst. Ontwikkeling van de mestvervaardingsinstallatie, zoals deze is uitgewerkt voor de locatie Elhorst-Vloedbelt, past hierin. De Raad van State heeft geoordeeld dat de realisatie van de installatie niet past in het geldende bestemmingsplan. Initiatiefnemer Twence heeft daarom de provincie Overijssel verzocht de bestemming van Elhorst-Vloedbelt middels een provinciaal inpassingsplan te wijzigen en daarmee de realisatie van de mestvervaardingsinstallatie planologisch mogelijk te maken. Gezien het grote maatschappelijk belang van de beoogde ontwikkeling, heeft de provincie Overijssel besloten hieraan mee te werken en de procedure voor het provinciaal inpassingsplan te starten. Zowel de provincie Overijssel als Twence hechten grote waarde aan inbreng van alle belanghebbenden. Daarom is besloten om voorafgaand aan de start van de planprocedure een participatieproces te doorlopen, waarin alle belangen aan de orde komen en er onderzocht wordt welke ideeën en wensen er zijn om met en naast de ontwikkeling van de mestvervaardingsinstallatie bij te dragen aan doelen op gebied van leefbaarheid, energietransitie, landschapsontwikkeling en recreatie.

In de volgende paragrafen zijn de stappen in het participatieproces weergegeven.

2.2 Voorbereiding en situatieschets

Met de realisatie van de mestvervaardingsinstallatie zijn een viertal partijen betrokken die ieder daarin hun eigen rol en belangen hebben:

- **Twence:** wil overgaan tot realisatie van de mestvervaardingsinstallatie op de bestaande afvalverwerkingslocatie Elhorst-Vloedbelt. Hiervoor zal de bestemming van de locatie aangepast moeten worden.
- **Provincie Overijssel:** wil medewerking verlenen aan de realisatie van de mestvervaardingsinstallatie door een PIP-procedure te starten.
- **Gemeente Borne:** is de gemeente waarin de mestvervaardingsinstallatie mogelijk gerealiseerd gaat worden.
- **Zenderen/Almelo:** De locatie Elhorst-Vloedbelt waar de nieuwe ontwikkeling mogelijk plaats vindt is direct gesitueerd naast het dorp Zenderen, waardoor Zenderen en het westen van Almelo tot de directe omgeving behoren.

Het is van belang om voorafgaand aan de gesprekken in het gebied (*participatieproces, zie 2.3 keukentafelgesprekken*) goed te definiëren wat de uitgangspunten voor het participatieproces zijn. Daarvoor zijn doorlopend gesprekken gevoerd en heeft regelmatig terugkoppeling plaatsgevonden met Twence en de provincie Overijssel. De doelen van de opdrachtgevers zijn in beeld gebracht en er is verkend welke mogelijkheden er zijn om de ontwikkeling van de locatie Elhorst-Vloedbelt door alle betrokken partijen en de omgeving, als een evenwichtige ontwikkeling te beschouwen.

2.3 Keukentafelgesprekken

Op basis van de voorbereiding is naar voren gekomen dat de nieuwe ontwikkeling op Elhorst-Vloedbelt impact heeft, of relevant is voor verschillende groepen in Zenderen en omgeving. Deze groepen zijn in beeld gebracht en vervolgens zijn er thematische gesprekken gevoerd in een informele setting: keukentafelgesprekken. Doel was om in alle rust en in een vertrouwde omgeving de verschillende belangen, meningen en argumenten goed door te spreken. En om daarmee recht te doen aan het

gevoel en de mening van iedereen, waarbij het van belang is dat elke mening als gelijkwaardig wordt beschouwd, zonder invloed van influencers¹.

Voor deze gesprekken is een Topic Guide (zie bijlage 1) opgesteld; een leidraad om uit elk gesprek dezelfde informatie (data) naar voren te halen. De gesprekken zijn in drie blokken gevoerd waarbij het eerste deel in het teken stond van argumentatie (hoe kijk je tegen de ontwikkeling aan), het tweede deel in het teken stond van de uitvoering (wat zou je de partijen mee willen geven in realisatie van de ontwikkeling) en in het derde deel werd ingegaan op de verschillende perspectieven (is er kennis van andere belangen en zou je je mogelijk hierin kunnen verplaatsen). Bij elk gesprek is duidelijk aangegeven dat het doel van het gesprek *inventariseren* is: het ophalen van informatie. Er is ook duidelijk aangegeven dat er geen toezeggingen gedaan kunnen worden.

Er zijn gesprekken gevoerd met de volgende groepen:

<i>Datum</i>	<i>Groep</i>	<i>Thema gesprek</i>
21-3-2018	Agrarische sector	<i>Landbouw</i> : impact en belang
29-3-2018	Energiecoöperatie	<i>Energietransitie</i> : kansen voor de lokale energietransitie
29-3-2018	Dorpsraad Zenderen	<i>Gemeenschap</i> : impact en belang voor Zenderen
29-3-2018	Vertegenwoordigers Zenderen	<i>Gemeenschap</i> : impact en belang voor Zenderen. <i>Gebiedsontwikkeling</i> : Elhorst-Vloedbelt, kansen voor omgeving.
29-3-2018	Gemeente Borne (ambtelijk)	Procedure ontwikkeling
5-4-2018	Gemeente Borne (bestuurlijk)	Procedure ontwikkeling
5-4-2018	Klankbordgroep Elhorst- Vloedbelt	Ontwikkeling Elhorst-Vloedbelt
5-4-2018	Omwonenden	<i>Directe omgeving</i> : impact en belang <i>Landschappelijke inpassing</i> .

2.4 Ronde Tafel

Op basis van de uitkomsten van de keukentafelgesprekken is op 11 april een Ronde Tafel georganiseerd, waarbij de vertegenwoordigers van de verschillende groepen gezamenlijk van gedachten wisselden over de realisatie van de mestverwaardingsinstallatie en de ontwikkeling van Elhorst-Vloedbelt. De Ronde Tafel betrof niet alleen de terugkoppeling van de opgehaalde *informatie* en de *interpretatie* van elkaars belangen, maar ook de *presentatie* van kansen die door de mensen van de keukentafelgesprekken gezien worden. Deze kansen zijn aangeduid als *sporen* en gedeeld met elkaar om betrokkenen mee te nemen in elkaars inzichten. Vervolgens is dieper op deze sporen ingegaan om te polsen of de genoemde sporen gemene delers zijn van de gemeenschap en omgeving (zie h. 4).

2.5 Participatieverslag

De resultaten van de keukentafelgesprekken en de Ronde Tafel zijn vastgelegd in dit participatieverslag. Het verslag wordt gedeeld met de betrokken partijen, organisaties en personen waarmee de gesprekken zijn gevoerd. Tevens is het een onderdeel van de voorbereiding op het PIP-traject dat de provincie Overijssel wil starten.

2.6 Inloopbijeenkomst 25 april 2018

Het participatieproces is afgerond met een openbare inloopbijeenkomst voor alle betrokkenen en belangstellenden. Tijdens de goed bezochte bijeenkomst is er informatie gegeven over de mestverwaardingsinstallatie, de landschappelijke inpassing, de procedures voor het provinciaal

¹ Influencers zijn actoren die de mening van andere actoren beïnvloeden.

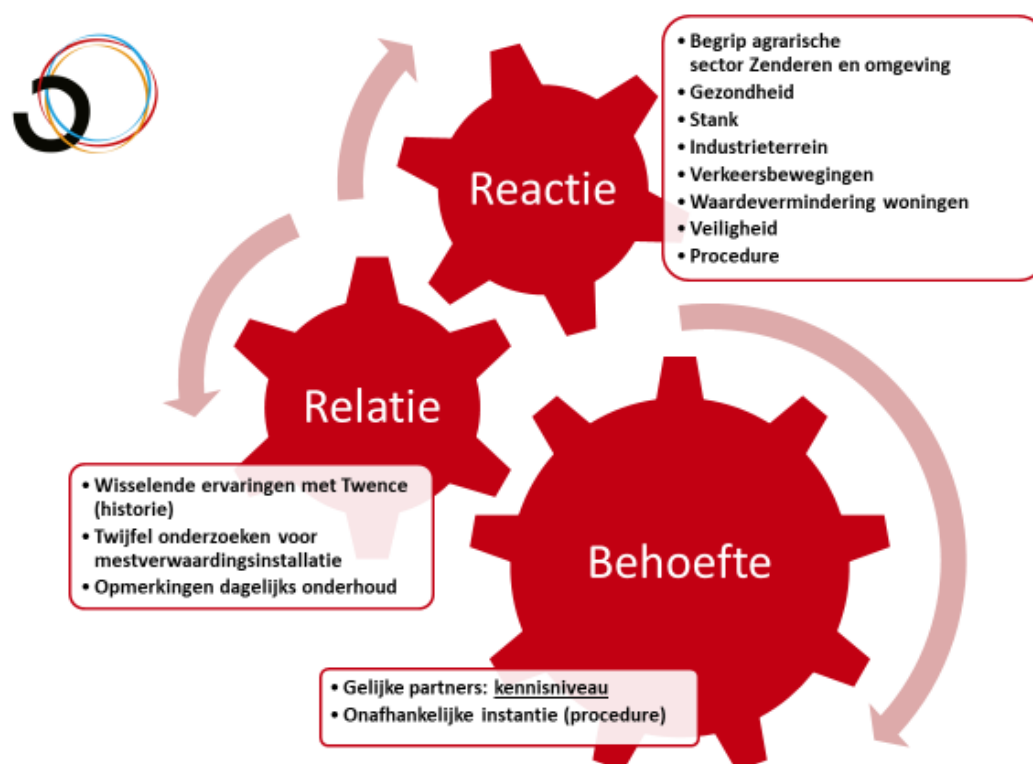
inpassingsplan en de resultaten van dit participatieproces. Ook konden vragen worden gesteld aan de experts van Twence, provincie Overijssel, Eelerwoude, gemeente Borne en Marb Consultancy.

In het besluitvormingsproces voor het provinciaal inpassingsplan is er nog volop gelegenheid voor iedereen die dit wil om een zienswijze te geven op de plannen. Hierover zal ook tijdig via de officiële publicatiekanalen en de lokaal bekende media worden gecommuniceerd.

3 Reacties, relatie en behoefte

In totaal zijn er acht keukentafelgesprekken gevoerd met mensen uit Zenderen en de omgeving Elhorst-Vloedbelt aan de hand van de opgestelde Topic Guide. In alle gesprekken valt de bereidwilligheid van de deelnemers op om in gesprek te gaan en voor een deel ook mee te denken in het traject. Er worden argumenten voor en tegen gegeven, maar men is zich ook bewust van de realiteit: er is een afvalverwerkingslocatie (Elhorst-Vloedbelt) aanwezig en er zijn plannen om deze, naast voortzetting van de al bestaande/vergunde activiteiten op gebied van afvalverwerking, deels te herbestemmen als mestvervaardingslocatie.

Zoals elke nieuwe ontwikkeling lokt ook deze ontwikkeling reacties uit. Deze reacties zijn zowel positief als negatief. Gemene deler in de gesprekken is het begrip voor de agrarische sector en de noodzaak van mestverwerkingsinstallaties, hoewel enkelen ook aangeven te betwijfelen of die noodzaak echt aanwezig is. De realisatie van een mestvervaardingsinstallatie op de locatie Elhorst-Vloedbelt staat wel ter discussie in de gemeenschap. Onderstaande afbeelding geeft daar een schematische weergave van.

De reactie van de gemeenschap op de ontwikkeling heeft te maken met enerzijds de relatie met de locatie Elhorst-Vloedbelt en eigenaar Twence en anderzijds met de behoefte die daardoor ontstaat. De meeste reacties uit de omgeving van de locatie hebben betrekking op gezondheidsrisico's, stank, onveiligheid bij calamiteiten, kwaliteit van het te lozen water, toename van verkeersbewegingen en waardevermindering van de woningen. Daarnaast worden er vraagtekens gezet bij de verdere ontwikkeling van de locatie, niet alleen als mestvervaardingslocatie maar ook als stortlocatie. Waarom is voor deze locatie gekozen en niet voor een andere plek in Twente. Men vreest dat de locatie door de komst van de mestvervaardingsinstallatie, zich verder zal ontwikkelen als industrierrein. Ook is er veel onduidelijkheid over de procedure: waarom het nu opnieuw proberen via een provinciaal inpassingsplan, als de Raad van State al eens een uitspraak heeft gedaan en waarom is het de provincie Overijssel en niet de gemeente Borne die dit uitvoert?

Een deel van de reacties houdt verband met de relatie van de Zenderense gemeenschap en de locatie Elhorst-Vloedbelt die in de historie ligt. Er zijn wisselende ervaringen met Twence als eigenaar van de locatie, die teruggaat tot de realisatie van de afvalverwerkingslocatie. Verder zijn sommigen niet tevreden met of hebben vragen over de wijze waarop het dagelijks onderhoud plaatsvindt. Toch wordt Twence door veel mensen ook gezien als een professionele en betrouwbare partij en een goede buur.

Een ander deel van de reacties houdt verband met de kennis die aanwezig is bij de inwoners van Zenderen en omwonenden van de locatie. Er zijn rapporten over veiligheid, gezondheid en uitstoot aanwezig maar deze worden in twijfel getrokken omdat zij voor de gemeenschap moeilijk te interpreteren zijn. De rapporten bevatten cijfers en beschrijvingen van onder meer de impact op de omgeving, waarvan het merendeel van de gesproken personen niet weet hoe deze vertaald kunnen worden naar de eigen woon- en leefomgeving. Daardoor is er in Zenderen behoefte aan het gelijktrekken van het kennisniveau van partijen in het traject. In aansluiting daarop is er behoefte aan onafhankelijke deskundigen die naar de rapporten, maar ook naar het mestverwerkingsproces kunnen kijken en de gemeenschap kunnen helpen op een gelijk kennisniveau te komen. Verder is de suggestie gedaan om te gaan kijken bij vergelijkbare installaties.

4 Resultaten

4.1 Sporen in de ontwikkeling van Elhorst-Vloedbelt

Naast de reacties zijn er door alle partijen ook aandachtspunten en mogelijkheden benoemd. Een aantal daarvan zijn genoemd vanuit het perspectief om voor de omgeving en de Zenderense gemeenschap, meer evenwicht te brengen in de voorgenomen ontwikkeling op Elhorst-Vloedbelt. Andere punten gaan meer in op zorgen en bezwaren. Deze aandachtspunten en mogelijkheden zijn gebundeld in acht concrete sporen die in dit hoofdstuk worden toegelicht.

4.2 Landschappelijke inpassing

In het kader van de verplichtingen vanuit de regeling 'kwaliteitsimpuls groene omgeving' is gevraagd welke landschappelijke maatregelen gewenst zijn / genomen zouden moeten worden. In de gesprekken is naar voren gekomen dat er al veel groen, landschap en natuur op de locatie aanwezig is. Eelerwoude heeft voorstellen gedaan voor de directe landschappelijke inpassing van de nieuwe installatie (basisinspanning). Daarnaast is gekeken naar mogelijkheden voor extra maatregelen in het landschap in de verdere omgeving van de locatie, onder meer:

- Ruimtelijke aspecten verbeteren de omgeving:
 - Hekwerken verplaatsen. Let dan wel op de gevolgen voor het leefgebied voor reeën en weidevogels.
 - Achteringangen verfraaien.
 - Randbeplanting her en der aanplanten.
- Lijn- / laanbeplanting provinciale weg:
 - Bomen/hagen, vroeger stonden er ook bomen.
- Men heeft voorkeur voor maatregelen in de directe omgeving van Elhorst-Vloedbelt en het uit het zicht houden/krijgen van het gebouw.

Het landschapsplan wordt verder uitgewerkt door Eelerwoude. In reactie op de voorstellen voor landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering, geven sommige mensen aan dat een 'doekje voor het bloeden' te vinden. Verder wordt gevaagd om goed overleg met Wildbeheereenheid (WBE) Zenderen over de mogelijke consequenties, onder meer voor valwild.

4.3 Zenderen als duurzaamste dorp

In gesprekken met onder meer de Dorpsraad, vertegenwoordigers uit Zenderen en Borne Energie, is de suggestie geopperd om aan de slag te gaan met het verduurzamen van de energiehuishouding in Zenderen. Daarbij zijn verschillende opties naar voren gebracht:

- Zenderen zelfvoorzienend, energieneutraal.
- Aansluiten bij de ontwikkeling van de mestvervaardingsinstallatie, voor zover dat mogelijk is.
- Benutten mogelijkheden voor de productie van zonne-energie op Elhorst-Vloedbelt:
 - Aanvullend op de beoogde ontwikkeling, of;
 - In plaats van de beoogde ontwikkeling.
- Toepassing postcoderoosregeling voor zon en gas.
- Hulp bij energietransitie verenigingen in Zenderen, energiescan en opties voor verduurzaming.
- Ontwikkelen Elhorst-Vloedbelt als duurzaamheidspark met een kennis- en innovatiecentrum (overheid-onderwijs-bedrijfsleven), organiseren thema excursies en ontwikkelen als pilot locatie energietransitie voor de gemeente en de regio.
- Zenderen hiermee op de kaart zetten, hele mooie toevoeging voor Zenderen. Niet te lang wachten.

4.4 Omgevingsfonds

In het kader van goed noaberschap, kan Twence bijdragen aan landschappelijke en maatschappelijke doelen in en om Zenderen. Hiervoor zou een fonds in het leven geroepen kunnen worden (vergelijkbaar met de code van de NVWA). In het kader van Dorpsplan++ zijn gewenste ontwikkelingen in het dorp geïnventariseerd (*bijlage 2*). Ook is er behoefte aan een gebiedsmanager die kan helpen om de plannen uit het dorpsplan te realiseren. Het fonds zou voor doelen in geheel Zenderen en in een deel van Almelo (direct omwonenden) beschikbaar moeten komen en kan zo een belangrijke impuls geven voor de leefbaarheid. De besluitvormingsstructuur zal nog nader uitgewerkt moeten worden.

4.5 Lokale economie

Bij de bouw en exploitatie van de mestvervaardingsinstallatie gebruik maken van ondernemers en leveranciers uit de omgeving. Zo profiteert de omgeving mee van de investering en dat is belangrijk voor het draagvlak. De mestvervaardingsinstallatie is tevens van economisch belang voor de agrarische bedrijven, mestafzet tegen gunstige tarieven. Daarnaast kan het werkgelegenheid opleveren.

4.6 Verdere ontwikkeling van Elhorst-Vloedbelt (functioneel)

Tijdens de gesprekken zijn naast de mogelijkheden voor energieopwekking (zie 4.2) de volgende zaken naar voren gebracht ten aanzien van de verdere functionele ontwikkeling van Elhorst-Vloedbelt:

- Duidelijkheid over de stortfunctie van het terrein: hoeveelheid, type afval, gebruik.
- Breng de eindafdeling van de stort aan en voer het definitieve landschapsplan uit. Geef duidelijkheid over de eeuwigdurende nazorg (stand van zaken).
- Verdere ontwikkeling als stortlocatie tegengaan.
- Verdere ontwikkeling als industrieterrein tegengaan. Duidelijkheid over de toekomst van het terrein als de mestvervaardingsinstallatie niet meer nodig is.
- Suggesties voor alternatieve invulling van het gehele terrein: o.a. manegebedrijf.

4.7 Verdere ontwikkeling Elhorst-Vloedbelt (natuur en beleving)

Een deel van het terrein dat Twence beheert, is ingericht als wandel- en recreatiegebied. Op zich is hier veel waardering voor. Maar algemeen kwam in de gesprekken naar voren dat er ook sprake is van een hoge recreatiedruk vanuit onder meer Almelo, en er is de problematiek van loslopende honden (o.a. hondenuitlaatservices). Algemeen wil men dat de recreatiedruk niet verder toeneemt, er geen nieuwe recreatieve voorzieningen worden toegevoegd en dat er maatregelen worden getroffen om de overlast te verminderen (onder andere minder parkeerplaatsen). Voor wat betreft natuur en beleving zijn de volgende aandachtspunten benoemd:

- Behoud van Elhorst-Vloedbelt als rustgebied en habitat voor onder meer reewild.
- Behoud bijzondere flora en fauna Elhorst-Vloedbelt.
- Het organiseren van begeleide excursies op het terrein van Twence.

- Inzet van BOA's om de overlast terug te dringen.
- Geen honden in het deel van het terrein nabij de spoorlijn (retentiegebied) in verband met verspreiding van neospora via het looswater en de Azelerbeek.
- Spreiden recreatiedruk door de aanleg van voorzieningen in de driehoek Grote Bavenkelsweg.
- In plaats van de bouw van de mestvervaardingsinstallatie, het terrein terug geven en inrichten als natuur met recreatie.
- Blijf in goed overleg met de direct omwonenden, want zij hebben er elke dag mee te maken.

4.8 Infrastructuur

Bij de infrastructuur zijn er drie niveau's, waar in de gesprekken aandacht voor is gevraagd:

- Infrastructuur en verkeersbewegingen op de locatie:
 - Geen overlast in de omgeving v.w.b. geluid, onder meer piepgeluiden bij achteruitrijden op de locatie, en stank bij lossen-laden.
 - Slimme routing van verkeer op de locatie.
- Aansluiting op de Almelosestraat en aan- en afvoerbewegingen:
 - Gevolgen voor de doorstroming provinciale weg.
 - Angst voor meer remmend en optrekkend verkeer en vergroting uitstoot fijnstof.
 - Aandacht voor veiligheid fietsverkeer Zenderen-Almelo, scholieren en snel fietsverkeer (e-bikes, pedelecs).
 - Door afspraak geen aan- en afvoer door Zenderen, grotere verkeersdruk aan de Almelose kant.
- Regionale infrastructuur:
 - Oplossen leefbaarheidsproblematiek provinciale weg door de kern Zenderen. Over dit onderwerp zijn ook vragen gesteld in Provinciale Staten. Hiervoor onderzoek opstarten.
 - Wat is de relatie met de inrichting van Elhorst-Vloedbelt.

4.9 Bezwaren

Meerdere mensen in de groepen die aan de keukentafelgesprekken hebben deelgenomen, hebben aangegeven tegen de komst van de mestvervaardingsinstallatie te zijn en te blijven. De volgende redenen worden daarvoor aangevoerd:

- Raad van State heeft het afgewezen. Dat respecteren en niet opnieuw beginnen.
- Mestverwerking is niet nodig, of wordt in de nabije toekomst overbodig. Er is dus geen noodzaak om deze installatie te bouwen. Men vreest dat dit de tweede fiasco voor Elhorst-Vloedbelt wordt.
- De locatie is te dicht bij het dorp Zenderen.
- Er zijn betere alternatieve locaties, bijvoorbeeld het XL-businesspark bij Almelo. Daarbij is Borne helemaal geen mestconcentratiegebied. Doe het daar waar de mest is.
- Deze locatie is alleen maar gekozen uit financiële overwegingen.
- De exploitatie van de mestvervaardingsinstallatie levert gevaar en overlast op voor de omgeving: stank, fijnstof, CO2 uitstoot, geluid, lozing water op de Azelerbeek, gevolgen bij calamiteiten. Samenloop met andere risicofactoren, onder meer de spoorlijn.
- De realisatie van de mestvervaardingsinstallatie maakt het definitief onmogelijk om de locatie Elhorst-Vloedbelt te sluiten en er een andere bestemming aan te geven (natuur, landschap). Men geeft aan dat in het verleden is beloofd, dat de locatie Elhorst-Vloedbelt slechts voor een afgegrensde tijdsduur in gebruik zou zijn. Geef het terrein terug!
- De realisatie van de mestvervaardingsinstallatie leidt tot waardedaling van de woningen in de omgeving.

Een aantal van de mensen die bezwaren hebben, vindt niettemin dat toch meegedacht moet worden met de voorgenomen ontwikkeling, mocht de mestvervaardingsinstallatie er onverhoopt komen (twee-sporen aanpak). Een ander deel is van mening dat dat niet verstandig is, omdat het geen 'koehandel' is of moet worden. Sommige mensen vragen zich af of bezwaar maken zinvol en gewenst is en roepen op om de mening van de Zendenaren te inventariseren.

5 Conclusies en advies

Betrokken inwoners

Onze opdracht om de meningen, wensen en ideeën omtrent de komst van de mestverwaardingsinstallatie op Elhorst-Vloedbelt in beeld te brengen is half maart 2018 gestart. In de korte periode tot en met 11 april 2018 hebben de acht gesprekken met groepen uit Zenderen, Borne en omgeving Elhorst-Vloedbelt en het ronde tafel gesprek plaats gehad. Er was elke keer sprake van een hoge opkomst. Dit tekent de betrokkenheid van de inwoners bij hun gemeenschap en hun omgeving. Er is met respect voor elkaars mening en inbreng gesproken. Wij danken alle deelnemers voor de constructieve deelname aan dit intensieve proces.

Duiding resultaten

Doel van het participatieproces was te komen tot een zo compleet mogelijk beeld van de belangen, meningen, argumenten, ideeën en wensen aangaande de realisatie van de mestverwaardingsinstallatie. Op basis hiervan kan een zorgvuldige en integrale afweging gemaakt worden in het besluitvormingsproces over aanpassing van de bestemming van Elhorst-Vloedbelt middels het provinciaal inpassingsplan.

De komst van de mestverwaardingsinstallatie is een belangrijke gebeurtenis voor de gemeenschap. In de vorige twee hoofdstukken is uitgebreid aangegeven hoe er vanuit Zenderen en omgeving tegen de realisatie van de mestverwaardingsinstallatie wordt aangekeken. Daarbij kan vastgesteld worden dat sprake is van een gedifferentieerd en genuanceerd beeld. Er zijn mensen die tegen zijn. Er zijn ook mensen die voor zijn. En er zijn ook mensen die niet zozeer voor of tegen zijn, maar de aandacht meer richten op de randvoorwaarden voor bouw en gebruik van de installatie en de mogelijke kansen van deze ontwikkeling voor Zenderen en omgeving. In alle gevallen hebben de deelnemers argumenten voor hun standpunt gegeven. Wij hebben niet gemeten hoeveel mensen tot elk van deze categorieën behoort, maar onze indruk is dat er sprake is van een evenwichtige spreiding.

Het participatieproces geeft naar onze mening een goed beeld van wat er leeft in de omgeving van de locatie Elhorst-Vloedbelt. Voor Twence en de provincie Overijssel is het nu zaak om dit zorgvuldig te betrekken bij de ontwikkeling van en de besluitvorming over de mestverwaardingsinstallatie. Daarbij kunnen de genoemde zaken die rechtstreeks betrekking hebben op de beoogde ontwikkeling, nu ook meegenomen worden in de verdere ontwikkeling van de installatie en de procedure voor het provinciaal inpassingsplan. Andere zaken zullen al dan niet opgepakt moeten worden in andere trajecten, waar zinvol en mogelijk met ondersteuning van Twence en de provincie Overijssel.

In onderstaande tabel zijn de resultaten uit het participatieproces samengevat. Aan Twence en de provincie Overijssel is gevraagd per onderdeel aan te geven of:

- Het onderdeel meegenomen dient te worden in het provinciaal inpassingsplan en de daarbij behorende maatregelen voor de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.
- Het onderdeel in aansluiting op de ontwikkeling van de mestverwaardingsinstallatie kan worden opgepakt.
- Dat geen relatie heeft met het provinciaal inpassingsplan en de ontwikkeling van de mestverwaardingsinstallatie.

Dit is in onderstaande tabel aangegeven.

Tabel resultaten participatieproces

Spoor	Onderdeel	In overweging nemen in*:		
		Provinciaal Inpassingsplan	Goed noaberschap Twente	Overig**
Zenderen als duurzaamste dorp	Zenderen zelfvoorzienend en energieneutraal			
	Aansluiting bij mestverwaarding			
	Zonne-energie op Elhorst-Vloedbelt			
	Postcoderoos zon/gas			
	Energietransitie verenigingen Zenderen			
	Elhorst-Vloedbelt Duurzaamheidspark			
	Zenderen op de kaart zetten			
Omgevingsfonds				
Lokale economie				
Verdere ontwikkeling Elhorst-Vloedbelt functioneel	Duidelijkheid stortfunctie			
	Eindafdeling			
	Verdere ontwikkeling als stortlocatie tegengaan			
	Verdere ontwikkeling als industrieterrein tegengaan			
	Alternatieve invulling locatie			
Verdere ontwikkeling Elhorst-Vloedbelt natuur en beleving	Rustgebied en habitat voor wild			
	Behoud bijzonder flora en fauna			
	Organiseren excursies			
	Inzet BOA's			
	Inrichting/toegankelijkheid retentie voorkomen			
	Spreiden recreatiedruk			
	Terrein teruggeven			
	Overleg omwonenden			
Infrastructuur	Op de locatie			
	Almelosestraat; aan- en afvoer routes			
	Regionale infrastructuur			
Bezwaren	Alle aspecten			
Landschappelijke inpassing	Alle aspecten	Deels nog te onderzoeken		

*) Zoals aangegeven door Twente en de provincie Overijssel

	Niet uitvoerbaar
	Te onderzoeken
	Uitvoerbaar
	Van toepassing bij indienen bezwaren

**) Overige zaken uit participatieproces niet direct gerelateerd aan ontwikkeling mestverwaarding Elhorst-Vloedbelt.

	Nu geen actie van Twente en provincie Overijssel
--	--

Vervolg participatie

Wij adviseren Twence en de provincie Overijssel nadrukkelijk het niet te laten bij dit participatieproces, maar om naast de wettelijk voorgeschreven interactiemomenten vanuit de procedure voor het provinciaal inpassingsplan, in gesprek te blijven met de Zenderense gemeenschap. Zowel over de stappen die nog volgen in het besluitvormingsproces rond het PIP, als over de ontwikkeling en het gebruik van de installatie zelf.

Daarbij adviseren wij Twence om vanuit goed 'noaberschap' een nieuwe overlegstructuur af te spreken met omwonenden en inwoners van Zenderen en die ook te onderhouden. Door daarbij gebruik te maken van nieuwe (social) media, kan een groter deel van de inwoners bereikt worden.

Verder adviseren wij te onderzoeken of er een vorm van ondersteuning voor de Zenderense gemeenschap geboden kan worden op gebied van technische kennis over de voorgenomen ontwikkeling.

Colofon

Participatieproces PIP Mestvervaardingsinstallatie Zenderen

In opdracht van

Twence

Uitgevoerd door

Marb Consultancy BV

Auteur: Juliëtte Huis in 't Veld, Martin Verbeek

Telefoon: +31 (0)547 351 505

Email: info@marb.nl

Internet: www.marbconsultancy.nl

Postadres: Postbus 210
7470 AE Goor
Nederland

Bezoekadres: Diepenheimseweg 1
7471 LW Goor
Nederland

Bijlage 1 - Topic Guide

Topic Guide participatieproces Elhorst-Vloedbelt

- Onze opdracht: luisteren, ophalen van informatie, argumenten en perspectieven
- Let op: er moeten wel realistische dingen uitkomen die in de KGO meegenomen kunnen worden, dan wel in de samenwerkingsagenda Twence – Zenderen voor de lange termijn (goede buur)
- Geen informatie over planning vervolgprocedures PIP, dat komt bij ronde tafel en/of inloopbijeenkomst.
- Vragen naar vertegenwoordiging bij Ronde Tafel 11 april

1. Argumenten

- a. Hoe kijk je tegen de ontwikkeling aan?
- b. Hoe zie je je eigen rol?
- c. Waarom ben je voor of tegen?

2. Uitvoering

- a. Wat wil je meegeven in de realisatie van de ontwikkeling?
 - i. Nu, bij realisatie
 - ii. Straks, voor de toekomst

3. Perspectieven

- a. Heb je kennis van andere belangen?
- b. Hoe kijk je aan tegen de belangen van anderen?

4. Nog iets toe te voegen?

Bijlage 2 - Lijst Dorpsplan++

NAAM WERKGROEP	ACTIVITEITEN('PROJECTEN')	RESULTAAT
1. <u>Wonen in Zenderen</u>	• Woonbehoefte inventariseren • Structuurvisie • Plannen nieuwbouw • Wonen en verkeersproblematiek	• Nodig: enquête woonbehoefte • Gegevens van gemeente en van Welbions • Ondersteuning van overheid en dorpsbewoners
2. <u>Duurzaamheid</u>	• In 2025 250 woningen energieneutraal, in 2030 500 woningen • Informatieavond door de groep "Borne Energie" is heel zinvol.	• Energieneutraal: wat je produceert en wat je verbruikt moet met elkaar in balans zijn. • Zonnepanelen/windmolens
3. <u>Voorzieningen</u>	• School behouden voor de toekomst • Sindron: dorpscentrum voor jong en oud • Misschien zorgmogelijkheid in de kloosters? Dan hoeven ouderen niet meer weg. • Versterken noaberschap • Klussenbank: ouderen kunnen langer zelfstandig wonen.	• Nodig: school met visie • Ruimte in Sindron moet uitnodigend zijn, met wifi • Zorgen dat de jongeren niet wegtrekken • Minder verveling en eenzaamheid bij ouderen • Medewerking kloosters nodig. Hoe is hun visie voor de toekomst? • Handige vrijwilligers staan klaar, minder verveling en eenzaamheid bij ouderen.
4. <u>Ondernemerschap</u> <u>Recreatie Toerisme</u>	• Verbeteringen doorvoeren • Eigen vereniging of BBO • Verhuren daken voor zonnepanelen, ondernemers zorgenvrij • Ruimte v. ondernemen • Twence ruimte geven om Zenderen duurzaam te maken • Toekomst kloosters • Meer bekendheid geven aan de omgeving: Zenderen beter op de kaart zetten als rust- en natuurgebied • Kijken of er meer ruimte is voor kunstuitingen: "Zenderen kunstdorp".	• Een bloeiend ondernemerschap • Nodig: geld en kennis • Hoe staan de ondernemers aan de Hoofdstraat tegenover een rondweg? • Nodig: projectontwikkelaar • Goed plan wandelpaden • VVV's in de regio • Gebruik maken van Campina open boerderij dagen • Contact met gemeentes die al iets hebben: bv. Hof van Twente (Diepenheim)

5. <u>Vernieuwing dorpsraad</u> <u>Communicatie</u> <u>Verenigingsleven</u>	• Breed intermediair naar bevolking Zenderen • Nodig: marktplaats van competenties van de Zenderense bevolking • Wijkvertegenwoordigers • Projectmatig werken, zodat je voor bepaalde tijd of onderwerp kunt verbinden. • Actielijst i.p.v. notulen: openbaar. • Digitaal online actieplan/app • Inventariseren behoefte communicatie via de website, VOX, andere kanalen (BorneBoeit, RTV Borne) • Enquêteformulier samenstellen en via VOX verspreiden • Doel: meer samenhang en meer samenwerking! • Jaarkalender van activiteiten	• Meer naamsbekendheid • Meer “zegeningen”/resultaten vermelden in de VOX! • Meer interactie • Toegankelijkheid, gedragenheid van de hele bevolking, wijk, individu. • Nodig: info hoe we dit moeten aanpakken! • Nodig: meer mensen die meedenken! • Contact zoeken met Gazet Hertme/BorneBoeit en elkaar versterken! • Nodig: samenkomst alle d.b.’s van alle verenigingen • Effectiever werken en nieuwe initiatieven! • Activiteiten voor jeugd 12-16 jaar?
6. <u>Verkeer/Veiligheid</u> Buurt/brandpreventie Onderhoud wegen en groen Hondenuitlaatoverlast	• Rondweg Borne (verbindingsweg) en de gevolgen voor Zenderen! • De Dorpsraad inspireren om zich sterk te maken om te reageren naar gemeente en PROVINCIE! • Elkaar alarmeren! • 2x per jaar is er al groenoverleg (Jos W. en Lies M.) met gemeente • Overlast hondenpoep tegengaan.	• Te lang stil gezeten! • Plan verbindingsweg moet van tafel! • Actieve dorpsraad! • 4 bakken (Zeilkerweg, Prinsenweg, Vloedbelt, Carmelitessenweg) met zakjesautomaat.